

Напевно, головний сенс життя людини полягає в тому, аби залишатися самим собою, мріяти, кохати, любити кожен день на цьому світі... Саме цю думку прагнули донести глядачам автори та актори вистави «Незрівнянна».

Для Наталі Сумської це, напевно, найхарактерніша роль з усього нинішнього репертуару. Як свого часу зазначала зірка Бродвею Джуді Кей (англ. Judy Kaye), яка зіграла роль Флоренс у п'єсі американського драматурга Стівена Темперлі (англ. Stephen Temperley) під назвою «Souvenir», важливо було добре «заспівати так погано» [1]. За словами Наталії Сумської з цією надзадачею вона впоралась на відмінно, адже у Львівській опері високоповажні глядачі влаштували їй обструкцію та вимагали зупинити виставу, настільки були обурені незграбним співом актриси на початку вистави.

Власне, за нашими відчуттями перша дія вистави також залишила у глядачів гіркий присмак звичайного «розводу на гроші». Та вже друга дія не залишила сумнівів щодо непересічності цієї театральної постановки. Тож залишається акторам і постановникам вистави «Незрівнянна» побажати подальших творчих успіхів на театральній ниві.

З огляду на проблематику міжнародної науково-практичної конференції, частиною якої є наведений вище матеріал, автори вважають виставу «Незрівнянна» вдалим прикладом сучасної соціально-комунікаційної технології у царині музи Мельпомени.

Список використаних джерел:

1. Електронний ресурс – [Режим доступу]: http://www.peoples.ru/art/theatre/opera/soprano/florence_foster_jenkins/
2. Електронний ресурс – [Режим доступу]: http://www.people.su/ua/35431_2
3. Електронний ресурс – [Режим доступу]: <https://uk.wikipedia.org/wiki>
4. Електронний ресурс – [Режим доступу]: https://www.youtube.com/watch?v=P5ans_6oLmg
5. Електронний ресурс – [Режим доступу]: <http://md-eksperiment.org/afisha/ukraine/kyiv/nezrivnyanna-teatr-im-ivana-franka-20160323050214>

Демчина Л.І.

*кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент,
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу*

РЕФОРМУВАННЯ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ «ДОКУМЕНТОЗНАВСТВО ТА ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ» У РАМКАХ ТРИЦИКЛОВОЇ СТРУКТУРИ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У рамках освітніх реформ Міністерством освіти і науки та на виконання Закону України «Про вищу освіту» було розроблено новий перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюватиметься підготовка здобувачів вищої освіти, зокрема, спеціальність «Документознавство та інформаційна

діяльність» співвідноситься зі спеціальністю «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» [1]. Наявне реформування документознавчої освіти ставить перед вищими навчальними закладами важливе завдання, яке полягає в модернізації наявної системи підготовки фахівців документно-інформаційної сфери з урахуванням встановлених вимог. Головною ланкою документознавчої освіти є ступенева освіта, яка потребує системного підходу в змістовому й організаційному аспектах, що забезпечить єдність документологічної підготовки молодших спеціалістів, бакалаврів і магістрів на всіх рівнях ступеневої освіти. Саме системний підхід є основним у документознавчій освіті, оскільки забезпечує справжню демократизацію навчання, його самоорганізацію і саморозвиток, швидке урахування соціальних змін, адекватне реагування на них, гнучку переорієнтацію фахівця документознавчого профілю на будь-яку сферу документально-комунікаційної діяльності в системі соціальної комунікації.

Успішно вирішити проблему системної підготовки кадрів документно-інформаційної сфери в Україні можна, на наш погляд, якщо розглянути ступеневу освіту, з одного боку, як освітньо-комунікаційне середовище, з іншого – як професійно-комунікаційне середовище в їхній єдності. По-перше, це спонукає до дотримання логічної спадкоємності і послідовності етапів освітнього процесу – орієнтації – пізнання об'єкта вивчення – його перетворення – оцінювання [3]. По-друге, дозволяє здійснити ієрархічну побудову підготовки кадрів документно-інформаційної сфери України в умовах ступеневої освіти за рівнем компетентнісних вимог до бакалаврів і магістрів.

У дисциплінарному контексті до першого ступеня (молодший спеціаліст) можна віднести такі спеціальні компетенції: 1) здатність демонструвати знання основ та історії дисципліни; 2) здатність логічно і послідовно викладати знання; 3) здатність професійно здійснювати основні процеси й операції, пов'язані з «життєвим циклом документа». До другого ступеня фахових компетенцій (бакалавр) належать: 1) здатність вникати в контекст (чітке осмислення) нової інформації та надавати їй адекватного тлумачення; 2) уміння демонструвати розуміння логіки і структури дисципліни, зв'язків між її розділами (модулями); 3) здатність розуміти і використовувати методи критичного аналізу і розвитку теорій; 4) здатність ефективно використовувати методіку і технологію документально-комунікаційної діяльності, що засвоєні в процесі вивчення дисципліни; 5) здатність оцінювати значення дисципліни для майбутньої професійної діяльності, якість досліджень у даній предметній сфері. Випускники третього рівня (магістр) мають: 1) вивчати предметну сферу документно-інформаційної діяльності на вищому рівні, засвоюючи новітні методи та техніку (дослідження), знати новітні теорії документознавства та їх інтерпретації; 2) критично відстежувати й осмислювати розвиток теорії і практики документно-комунікаційної діяльності; 3) оперувати різними методами дослідження, уміти пояснювати його результати на вищому науковому рівні; 4) бути здатними зробити власний внесок у документально-комунікаційну дисципліну (наприклад, у межах кваліфікаційної магістерської праці), виявляючи творчий підхід; 5) продемонструвати вміння викладати

дисципліни документально-комунікаційного циклу у ВНЗ I-II чи III-IV рівнів акредитації або здійснювати управлінську діяльність [1].

Сформувати цілісну систему підготовки бакалаврів і магістрів документознавчого профілю можна, на нашу думку, якщо в її основі – два взаємопов'язані підходи – об'єктний і аспектний, котрі використала Г.М. Швецова-Водка для обґрунтування структури документознавства [5]. Об'єктний підхід передбачає наявність у змісті навчання таких обов'язкових модулів: документ як джерело інформації та основний засіб соціальної комунікації; окремі види і типи рукописних, друкованих і технотронних документів як об'єктів професійної і фахової діяльності документно-інформаційних кадрів; документні утворення – потоки, масиви, фонди, ресурси; процеси документально-комунікаційної діяльності, спрямовані на технологічне забезпечення «життєвого циклу» первинного і вторинного документів. Об'єктний підхід можна вважати найпродуктивнішим для пропедевтичних курсів документально-комунікаційного циклу, які слід викладати молодшим спеціалістам або бакалаврам у перші роки їх навчання. Цей підхід можна також використати для побудови першої частини навчальних програм дисциплін документально-комунікаційного циклу, які викладаються на вищих освітньо-кваліфікаційних рівнях – бакалаврам і магістрам.

Вибудувати систему безперервної підготовки кадрів документно-інформаційної сфери в Україні можна забезпечити, на наш погляд, на основі аспектного підходу. Згідно з моделлю, всі курси документально-комунікаційного циклу за аспектною ознакою умовно поділяються на декілька блоків, які відповідають певному кваліфікаційному рівневі підготовки та рівневі безперервної освіти. У цьому разі молодші спеціалісти вивчають основи документально-комунікаційної діяльності; бакалаври – практично-технологічний блок, а також теорію, історію, оперативне управління; магістри – теоретичні, методологічні аспекти, методику викладання дисциплін документально-комунікаційного циклу, стратегічне управління, інновації. На рівні підвищення кваліфікації вивчаються новітні досягнення методології, історії, технології, управління та інновації. Перепідготовка кадрів залежно від базової освіти може передбачати ознайомлення з основами діяльності, вивчення технології і т.п. При цьому системність слід розглядати як по горизонталі (забезпечення безперервності «життєвого циклу документа» – документостворення, документорозповсюдження, документоопрацювання, документозберігання і документовикористання), так і по вертикалі (довузівська підготовка, навчання у ВНЗ (бакалавр, магістр) і післядипломна освіта).

Аспектний підхід передбачає структурування змісту навчання за такими модулями: теорія, історія, технологія, методика, управління, методологія, інновації, що стосуються як окремих видів і типів документів, документних потоків, масивів, фондів і ресурсів, так і документально-комунікаційної діяльності. Аспектна побудова системи підготовки кадрів документно-інформаційної сфери України в умовах ступеневої і безперервної освіти створює методологічне підґрунтя для структуризації на науковій основі як окремого курсу, так і системи навчальних дисциплін документально-

комунікаційного циклу згідно з вимогами ступеневої підготовки кадрів документно-інформаційної сфери, зокрема і післядипломної освіти.

Гносеологічний інструментарій об'єктного й аспектного підходів дозволяє побудувати логічну послідовність взаємопов'язаних блоків-модулів пропедевтичної, фундаментальної та спеціальної підсистем у структурі підготовки майбутніх фахівців документно-інформаційної сфери вищої кваліфікації, визначити інваріантні та варіативні змістові її складові. Пропедевтичний блок підготовки фахівців документно-інформаційної сфери мають забезпечувати ВНЗ України I-II рівнів акредитації, навчальні плани та програми яких зорієнтовані на кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста. Необхідно запровадити єдиний підхід до змістової складової курсів.

Нині в межах наук документально-комунікаційного циклу можна констатувати прискорення та ускладнення дидактичних інтеграційних процесів, у результаті – створюються інноваційні навчальні курси. Інтеграційні процеси відігравали визначну роль вже на етапі зародження книгознавчої, документознавчої та бібліотекознавчої думки. Поступове накопичення емпіричного досвіду в ході розвитку документально-комунікаційних інституцій призвело до необхідності узагальнення відомостей та зв'язків, що мали суттєвий та домінуючий характер.

Дидактична інтеграція учбових дисциплін може здійснюватись на трьох рівнях. Перший рівень – це інтеграційна взаємодія на рівні редукції. Цей тип міждисциплінарної інтеграції в учбовому процесі отримав своє втілення в міжпредметних зв'язках. Другий рівень дидактичної інтеграції – синтез взаємодіючих наук на основі однієї із них (базової). Третій рівень – формування нової учбової дисципліни, яка має інтеграційний характер і власний предмет вивчення.

Кожна з навчальних дисциплін може розглядатися як продукт розвитку тієї чи іншої галузі знань та як процес наукової діяльності, наукового мислення. Логіка побудови інтеграції знань у цих випадках повинна бути різною. Існуючі курси можна поділити на три групи: навчальний курс складається з окремих тем, що не мають логічного зв'язку; курс з об'єднанням знань навколо певного поняття чи ідеї; курси прикладного характеру [2].

Системної єдності підготовки сучасних документно-інформаційних кадрів України в умовах ступеневої освіти можна досягти через реалізацію в її змісті принципу рефлексивності і професіоналізації, який передбачає структурування навчання на таких якісних рівнях: технологічний, управлінський, теоретичний і методологічний. Кожний із наступних освітньо-кваліфікаційних рівнів (молодший спеціаліст, бакалавр, магістр) потребує оперування з ширшим фрагментом документно-професійного простору; посилення інтелектуальної компоненти навчання; розвитку професійно-творчих здібностей майбутніх фахівців документно-інформаційної галузі України.

Список використаних джерел:

1. Демчина Л.І. Конкретно-дисциплінарна структура документологічної підготовки бібліотечно-інформаційних кадрів України / Л.І. Демчина // Вісн. Харк. держ. акад. культури : зб. наук. пр. – Х., 2007. – Вип. 20. – С. 85-92

2. Загуменна В. Підготовка бібліографів, інформаційних менеджерів у Київському національному університеті культури і мистецтв / В. Загуменна // Бібл. планета. – 2001. – № 1. – С. 25-26.
3. Кушнарєнко Н.М. Системна організація змісту та викладання дисциплін документознавчого циклу / Н.М. Кушнарєнко // Вища шк. – 2001. – № 4-5. – С. 41-47.
4. Про вищу освіту : закон України : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
5. Швецова-Водка Г.М. Документознавство : навч. посіб. / Г.М. Швецова-Водка. – К. : Знання, 2007. – 398 с.

Єрмолаєва Г.А.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
Відокремлений підрозділ «Миколаївська філія
Київського національного університету культури і мистецтв»*

ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВЕБ-КВЕСТУ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІНСЬКЕ ДОКУМЕНТОЗНАВСТВО» ДЛЯ МАЙБУТНІХ ДОКУМЕНТОЗНАВЦІВ

Сьогодні перед сучасною вищою освітою висувається проблема розроблення та використання сучасних форм і методів організації навчальної діяльності студентів. Інтеграція інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) з іншими технологіями навчання значно підвищують якість підготовки студентів, збільшують їхні освітні можливості здійснювати вибір і реалізацію індивідуальної траєкторії навчання у відкритому освітньому просторі. Для цього потрібне широке інформаційне поле діяльності, різноманітні джерела інформації, різні погляди, точки зору на одну й ту саму проблему, самостійний пошук шляхів обґрунтування та розв'язання проблеми.

На сьогодні науково-методична література стосовно питання використання технології веб-квестів має доволі велику кількість наукових доробок. Проблему використання інноваційних технологій підготовки фахівця-документознавця розглядали Гоманюк О. [1], Янишин О. К.[5], розробку Веб-квестів «У світі документознавства» І. Мехедок [4]. Однак, незважаючи на значні досягнення у вирішенні означеної проблеми, багато питань, пов'язаних із нею, потребують подальшого вивчення.

З популяризацією використання Інтернету стає актуальним застосування веб-квестів (web-quest). У перекладі з англійської мови термін web означає мережа (наприклад інтернет-мережа), а quest – пошук тривалий цілеспрямований пошук який може бути пов'язаний з прикладами або грою термін також означає одну з різновидів комп'ютерних ігор. Тобто веб-квест це цілеспрямований пошук необхідної інформації в деякій мережі Інтернете [3].

Технологія веб-квест – це сукупність методів та прийомів організації дослідницької діяльності, для виконання якої студенти здійснюють пошук інформації, використовуючи Інтернет-ресурси з практичною метою. Така технологія дозволяє працювати в групах (від трьох до п'яти чоловік), розвиває